

Slobodna Dalmacija 16.10.2004.

**RAZGOVOR S MINISTROM DRAGANOM PRIMORCEM
UOČI PRESUDNOG SKUPA ZA HRVATSKU ZNANOST**

Znanstvenici u mreži

ZAGREB-VUKOVAR Na prvom kongresu hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva, definirat će se strateški nacionalni prioriteti i objediniti sva znanja prvenstveno s ciljem pomoći domaćem gospodarstvu
POGODNOSTI AVISA Uplatom članarine od oko pet milijuna eura, Hrvatskoj je omogućeno da 2005. postane punopravni sudionik znanstveno-tehnoloških projekata Europske unije

piše Nataša ŠKARIČIĆ

Hrvatska će 2005. uplatiti oko pet milijuna eura članarine kako bi postala punopravni sudionik znanstveno-tehnoloških projekata EU-a. Izlazak iz dosadašnjeg neravnopravnog statusa takozvanog "četvrtog partnera" u tim projektima omogućio je pozitivan avis, a sad se od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa očekuje da odredi strateške prioritete u području znanosti za ovu zemlju. O tome smo razgovarali s ministrom Draganom Primorcem.

U službi zdravlja

Od 15. do 19. studenog u Zagrebu i Vukovaru održava se Prvi kongres hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva na kojemu će se definirati na koji način i što će se aplicirati u natječajima za EU. Što očekujete?

- Ovo je iznimno važan povijesni skup koji organiziramo s ciljem određivanja nacionalnih strateških prioriteta u znanosti i smjernica s kojima znanost može pomoći hrvatskom gospodarstvu. Ideja je objediniti sva znanja naših znanstvenika u zemlji i inozemstvu, te od tih ljudi dobiti informacije, znanje i pomoć o pitanju razvoja znanosti u RH. Ovaj trenutak ne mogu prejudicirati, ali kongres će završiti konkretnim zaključcima i deklaracijom koja će biti potpisana u Vukovaru. Ono na što sam osobno ponosan, jest činjenica da je politika potpuno isključena iz rada kongresa i da prvi put razvijamo mrežu znanstvenika koji će direktno utjecati na smjernice hrvatske znanosti. Tu je mrežu savršeno razvila Indija, Izrael i Kina, mislim da ćemo i mi doseći tu razinu.

Poanta je slična ideji koju ste promovirali i ranije - da znanje bude iskoristivo. Koji su to projekti u kojima znanost može Hrvatskoj donijeti novac?

- Isplativa je već činjenica da će Hrvatska participirati u financiranim projektima EU-a za koje je do 2007. predviđeno 11,3 milijarde eura. Projekti su razni - biomedicina, zdravstvo, biotehničke znanosti, a tendencija je da se i humanističke znanosti poguraju. Projekt EU-a je na nakin način determinirao u čemu ćemo participirati jer su to teme

usvojene kao razvojne potrebe europskog društva - jačanje tehnološke baze europske i hrvatske industrije i povećanje njezine međunarodne konkurentnosti; znanost o životu, genomika, biotehnologija u službi zdravlja, tehnologija informatičkog društava, nanotehnologija, aeronautika i prostor, kvaliteta i sigurnost hrane, globalne promjene i ekosustavi, istraživanja energije i transporta, građani i upravljanje društvom utemeljeni na znanju, itd.

Ovog trenutka mogu reći da ćemo sigurno iskoristiti naša znanja u poslijegenomskom razdoblju za unapređenje ljudskog zdravlja, te da ćemo u sustav unijeti jednu potpuno novu dimenziju, a to je odnos znanosti i bolesnika, kao i inovacije u području tehnologije informacijskog društva kojemu je cilj informacijski menadžment, softverska tehnologija, te primijenjena istraživanja informacijsko-komunikacijskih tehnologija u svrhu rješavanja društveno-gospodarskih problema.

Ne možemo imati 40 prioriteta

Što u ovom trenutku više nedostaje hrvatskoj znanosti - novac, inicijativa ili fleksibilnost institucija?

- Hrvatskoj čak toliko ne nedostaje novac, koliko prioriteta. Ne možemo održati 40-ak znanstvenih prioriteta, nego se moramo odrediti prema bazičnim i aplikativnim znanostima, znati koliko znanstvenika imamo koji su naslonjeni na nove tehnologije, odrediti mrežu opreme koja mora biti zajednička i - što je posebno važno - odrediti način sustavnog zapošljavanja mladih ljudi, kao i filozofiju intelektualno-patentnog vlasništva. Ako Rudjer Bošković godišnje objavi 400 radova, to znači da imamo znanstvene potencijale, a jesu li oni pravilno iskorišteni, odgovor je - nisu. U dogovoru sa Znanstvenim i Upravnim vijećem ovih dana kreće interno vrednovanje Rudjera, a potom će uslijediti međunarodna. Slično mislimo početi i u ostalim znanstvenim institucijama, vrlo skoro. Treba nam restrukturiranje.